

ÖĞRETMEN VE ÖĞRETMEN ADAYI GÖRÜŞLERİNE GÖRE LİSE ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILÂP TARİHİ DERSİNİN ÖĞRETİMİNDE YAŞANAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Ahmet ŞİMŞEK*

Mehmet GÜLER**

Öz

Lise İnkılâp Tarihi dersi, Türk Milli Mücadelesi sonrasında kurulan Cumhuriyetin ve inkılâpların önemini anlatabilmek yanında Atatürkçü düşünce sistemini de gençlere kazandırmayı amaçlamıştır. Dersin içeriği ve amacı zaman zaman yeniden tanımlanma ve belirlenme gereği duyulsa da tarihsel süreç içinde kökten bir değişikliğe uğramadığı görülmüştür. Bu araştırmanın amacı, İnkılâp Tarihi öğretiminde yaşanan sorunlar ve çözüm yolları konusunda öğretmen adayı ve öğretmenlerin görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırmada tarama modeli benimsenmiştir. Öğretmen ve öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemek için kullanılan Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi öğretimi sorunları ve çözüm yollarını içeren anket, literatür taraması, ön anket çalışması, öğretmen ve uzman görüşü sonucu hazırlanmıştır. Araştırmanın evrenini İzmir il merkezinde görev yapan İnkılâp Tarihi derslerini okutan öğretmenler ve Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesinde okuyan tarih öğretmen adayları oluşturmaktadır. Örneklemi ise rastgele bir seçimle belirlenmiş İzmir ilinde görev yapan 50 tarih öğretmeni ve Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 50 tarih öğretmen adayı oluşturmaktadır. Sonuçlara baktığımızda hem öğretmenler hem öğretmen adayları sorunları kendileri dışındaki etkenlerde aramaktadırlar. Öğretmen adayları, sorunu genel olarak öğretmen odaklı düşünmekte, öğretmenler ise sorunu daha çok müfredat odaklı düşünmektedirler.

* Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Tarih Eğitimi ABD, simsek@sakarya.edu.tr

** Sakarya Üniversitesi, Tarih Eğitimi Yüksek Lisans ABD, me-guler@hotmail.com

Anahtar Kelimeler: İnkılâp Tarihi, tarih eğitimi, Tarih öğretmeni, öğretmen adayı

**THE OPINIONS' TEACHERS AND TEACHER CANDIDATES
ACCORDING TO PROBLEMS ENCOUNTERED IN TEACHING
"THE REVOLUTION HISTORY COURSE" AND SOLUTION
OFFERS FOR SUCH PROBLEMS**

Abstract

High school Revolution History course aims at introducing Kemalist system of thought to young people besides explaining the importance of the Republic founded and the revolutions introduced after the Turkish National Struggle. Aim of this study what are the views of history teachers and pre-service history teachers concerning the problems encountered in teaching the "Ataturk's Principles and History of Revolution" course and solution offers for such problems? Survey model was employed in the study. Consisting of problems encountered in teaching the "Ataturk's Principles and History of Revolution" course and solution offers for such problems, a survey was prepared after literature review, pre-questionnaire study, and taking the opinions of teachers and experts in order to determine the views of teachers and pre-service teachers. The universe of the study consisted of Revolution History teachers working in the central district of Izmir province and the pre-service history teachers studying at Dokuz Eylul University Buca Faculty of Education. The sample of the study was selected 50 history teachers and 50 pre-service history teachers. The revision of results demonstrates that both teachers and pre-service teachers attribute problems to external factors (but not to themselves). While pre-service teachers mostly attribute problems to teachers, teachers think that problems arise from curriculum.

Keywords: Revolution history, history education, history teacher, teacher candidates.

GİRİŞ

Geçmiş açıklama ve anlamının yolu olarak Tarihin, dönemin iktidarlarınca çeşitli amaçlar için farklı biçimlerde kullanıldığı bilinmektedir. Elbette ki bunda tarihin, iktidarlarca bir meşruiyet aracı olarak değerlendirilmesinin rolü büyüktür. Bu durum Fransız İhtilali'nden (1789) sonrasında özellikle 19. yüzyılın ikinci yarısında halkların milletleşme/uluslaşma sürecinde tarihin nerdeyse yeniden tanımlanmasını sağlamış, genç nesillere aidiyet kazandırma sürecinde kesif bir propaganda aracına dönüşmesinin yolunu açmıştır. Bu 20. yüzyılın başında yaşanan milletler-devletlerarası çekişme dolayısıyla ikinci dünya savaşına kadar kendini sürdürmüştür. Dünyadaki bu gelişmelere paralel olarak Türkiye'de de bazı gelişmeler yaşanmıştır. 1930'lı yıllarda genel Tarih müfredatı uluslaşma çabalarına uygun inşa edilmiş (Türk Tezinin inşası, bunun ders kitaplarına yansımaları), yine aynı yıllarda dünyayı etkileyen "tek adam" modelli milli ya da sosyalist ideolojilere bir cevap olarak üretilen Kemalizm'i genç kuşaklara aktarmak için İnkılâp Tarihi dersleri ortaya çıkmıştır.

İnkılâp Tarihi dersleri, gençlere Türkiye Cumhuriyeti'nin hangi şartlarda kurulduğunu anlatabilmek ve bu cumhuriyeti yaşatabilmek için cumhuriyetin kurucusu olan Atatürk'ün ortaya koyduğu ilke ve inkılâplarını tanıtmayı ve benimsetmeyi amaçlamıştır. Modern toplum koşullarını milli bir perspektifle ele alarak Türkiye'nin karmaşık uluslararası arenadaki yeri ve rolünü "milli misak" ilkesi çerçevesinde işlemiştir. Dersin okutulmasının amacının, Türk inkılâbının ruhunu ve amacını kavrayacak, kabullenecek ve geliştirecek nesiller yetiştirmek olduğu bilinmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin insan yetiştirme düzeni içerisinde ulusal kimliğin şekillenmesinde, inkılâp tarihi dersine önemli roller yüklediği görülmektedir. Bu sebepten Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi, eğitim sistemimizde hala zorunlu olan derslerden biridir. Temelleri 1925 "İhtilaller Tarihi" dersine kadar giden bu ders, 27 Mayıs 1960'tan sonra "Türk İnkılâp Tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti Rejimi", 1968'de

“Türk Devrim Tarihi”, 1980 sonrası “Türk İnkılâp Tarihi” adıyla okutulmuştur. 1981 yılından itibaren ise 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu uyarınca “Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi” 1982 de ise “Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük” adını almıştır. Liselerde on birinci sınıfta, “Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük” adı altında işlenmektedir. Üniversitelerde de zorunlu olarak “Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi” dersi yer almaktadır.

Dersin içeriği ve adında zaman zaman yeniden tanımlanma gereği duyulsa da (Şimşek, 2002) amacının tarihsel süreç içinde kökten bir değişikliğe uğramadığı görülmüştür. Bu düzenlemelerden YÖK tarafından 1997 yılında 4 ana başlıkta toplanan amaçlar, dersin içeriğini ve amacının çerçevesini anlatması bakımından önemli sayılabilir. Buna göre (Akyüz ve Aybars, 1997):

1. Türk bağımsızlık savaşı, Atatürk inkılâpları ve Atatürkçü düşünce sistemi, Türkiye Cumhuriyeti tarihi hakkında doğru bilgiler vermek,
2. Türkiye ve Atatürk inkılâpları, ilkeleri ve Atatürkçü düşünceye yönelik tehditler hakkında doğru bilgiler vermek,
3. Türk gençliğini ülkesi, milleti ve devleti ile bölünmez bir bütünlük içinde Atatürk inkılâpları, ilkeleri ve Atatürkçü düşünce doğrultusunda ulusal hedefler etrafında birleştirmek,
4. Türk gençliğini, Atatürkçü düşünce doğrultusunda yetiştirmek ve güçlendirmek olarak sıralanmıştır.

Bu kararlar; Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin amaçlarını 4 ana başlıkta toplayarak, sınırlarının belirlenmesini ve somut bir nitelik kazanmasını sağlamıştır. Belirlenmiş olan amaçlara bakıldığında; kararların içerisinde, dersin yıllardır süregelen sorunları ve bunlara yönelik getirilmek istenen çözüm önerileri de görülür. Örneğin; Atatürkçü düşünce sistemi hakkında doğru bilgiler vermek ve Atatürkçü düşünceye yönelik tehditler hakkında doğru bilgiler vermek kararlarına bakıldığında iki açıdan da

yanıltıcı, “gerçek dışı bilgiler” verebilme ihtimalinin olabileceğini, böyle bir problemi ortadan kaldırmak içinse çözümün “doğru bilgiler” vermek olduğuna değinilmiştir.

1930’lı yıllarda İnkılâp tarihi dersini ortaya çıkaran dünya ve ülkemizdeki koşulların zaman içinde farklılaşmasına karşın dersin içeriğinin ve amacının büyük ölçüde değişmeyerek aynı kalmış olması dersin işlenişinde pek çok sorunu beraberinde getirmiştir. Oysa II. Dünya Savaşı öncesi, daha çok geçmişe yönelik bilgi ve kültür aktarımının esas alınan Tarih eğitiminde son elli yılda önemli değişimler yaşanmıştır. Bu zaman dilimi içinde gelişmiş batı ülkelerinde Tarih dersleri geçmişin bilgisinin aktarımının yanında, düşünme becerilerini kazandıracak şekilde yapılandırılmıştır (Aslan,2006:162). Böylece kronolojik düşünme, kanıta dayalı düşünme, tarihsel empati, kanıtı yorumlama gibi tarihsel düşünme becerileri ön plana çıkarılan Tarih dersleri, öğrencilerin analitik, eleştirel ve demokratik düşünme becerileri gibi zihinsel becerilerini geliştirmeye daha çok önem verir hale gelmiştir. İnkılâp tarihi dersi ise “vatan, millet, bayrak, devlet, yönetme biçimi, hak ve sorumluluklar gibi unsurların öğretilmesi ile öğrencilerin vatandaşlık bilinci geliştirilmesi” gibi daha çok değerlerin aktarılması ve yeni değerlerin oluşturulmasında önemli rolünü sürdürmüştür (Demircioğlu, Tokdemir,2008: 69).

İnkılâp tarihi dersinin öğretiminde karşılaşılan sorunların ne’liği ve çözümleri üzerine son 15 yıldır ciddi akademik çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmaları konu bağlamında 3 ana odakta toplamak mümkündür: Bunlar; İnkılâp tarihi derslerinin öğretiminde yaşanan genel sorunlara yönelik çalışmalar, lise İnkılâp tarihi derslerindeki sorunlara yönelik öğretmen görüşleri, öğretmen adaylarının inkılâp tarihi derslerine yönelik görüşleridir.

İnkılâp tarihi derslerinde yaşanan öğretim sorunlarına yönelik ilk çalışmalar dünyadaki çağdaş tarih eğitiminin durumunu ve bakış açısından hareketle genel bir perspektifle yapılmış olan daha çok sorun belirlemeye yönelik olanlardır. İlki Özer Ozankaya tarafından yapılan araştırma “Türk Devrimi ve Yüksek Öğretim Gençliği” başlığını

taşımıştır. Ozankaya bu araştırmasıyla yükseköğretim öğrencilerinin dersin öğretimine yönelik bakış açılarını ve görüşlerini tespit etmeye çalışmıştır. Diğer müstakil bir çalışma ise bir üniversite yayınıdır. “Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Semineri (11-13 Mayıs 1985)” başlığı altında Ondokuz Mayıs Üniversitesi tarafından düzenlenmiştir. İnkılâp tarihi alanında akademik kariyer sahibi hocaların katılımı ile gerçekleştirilen bu seminerlerde daha çok içeriğe odaklanmıştır. Diğer müstakil çalışma ise Bülent Tanör, Zafer Toprak, Halil Berktaş tarafından düzenlenen “İnkılâp Tarihi Dersleri Nasıl Okutulmalı” çalışması ve basılmış halidir. 2000’li yıllarda ise Hacettepe Üniversitesi İnkılâp Tarihi Enstitüsü tarafından düzenlenen iki ayrı sempozyumdur. Bunlardan ilki 2004’te basılan “Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi’nde Yöntem Arayışları” Bahaeddin Yedi yıldız, Temuçin Faik Ertan, Kutay Üstün tarafından düzenlenmiştir. Diğeri ise “Türk Eğitim Sisteminde Atatürkçülük ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Öğretimi” başlığında 2005’te Mustafa Yılmaz tarafından organize edilen sempozyumdur. Bu çalışmaların dışında yine münferit olarak çeşitli sempozyumlarda sunulmuş, dergilerde yayınlanmış inkılâp tarihi dersinin genel sorunlarına odaklanmış Salih Özbaran, Mustafa Safran, Nuri Köstüklü, Mustafa Yılmaz, Yasemin Doğaner, Ahmet Şimşek, Cezmi Eraslan, Gülmisal Emiroğlu, Bahri Ata, Bülent Akbaba, Erdal Aslan gibi yazarlara ait makaleler ve bildiriler söz konusudur. Çalışmanın konusu bağlamında yapılmış araştırmalara bakıldığında ise lise inkılâp tarihi derslerini yürüten öğretmenlerin dersin sorunlarına ilişkin görüşleri ve öğretmen adaylarının inkılâp tarihi derslerinin öğretiminde yaşanan sorunlara yönelik görüşlerini içeren çalışmaların ön plana çıktığı görülmüştür.

İlköğretim ve lise inkılâp tarihi derslerini yürüten öğretmenlerin dersin öğretiminde yaşanan sorunlara yönelik çalışmalardan biri Salih Delen’e aittir. Delen, 2007’de kabul edilen “İlköğretim ve Ortaöğretimde Öğretmen Görüşlerine Göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri” başlıklı yüksek lisans tezinde sorunları müfredat, yöntem ve teknikler, ölçme değerlendirme problemleri, öğretmen yeterlilikleri ve ders kitabı başlıkları altında

incelemiştir. Öğretmenlerin müfredatı, siyasi yönü itibari ile ağır sosyal yönü itibari ile zayıf buldukları sonucuna ulaşmıştır. Bir de öğretmenler merkezi sınavlarda bu dersle ilgili soruların sayısının arttırılması gerektiğini dile getirmişlerdir (Delen, 2007: 90-92). Konuyla ilgili diğer bir araştırma ise Alperen'in 2008'de kabul edilen "Tarih Öğretmenlerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin Öğretimine İlişkin Görüşlerinin Çeşitli Değişkenler (Kıdem, Mezuniyet, Okul türü ve Cinsiyet) Açısından İncelenmesi" yüksek lisans tez çalışmasıdır. Araştırma sonucunda öğretmenlere göre (Alperen:2008,115-119);

- Dersin, bilimsel gerçek üzerine açıklanması ve savunulması gereklidir.
- Dersin konusunun kapsamı genişletilmeli, günümüze kadar getirilmelidir.
- Programın, Türk ve dünya tarihiyle karşılaştırmalı olarak verilmesi önemlidir.
- Programın siyasi ve askeri tarih ağırlıklı işlenmesinin aksine sosyal tarihli işlenmesi daha iyi olacaktır.
- Öğrencilere, gelecekteki yaşamlarında kendileri için gerekli bilgi ve becerileri (Problem çözme, empati, eleştirel düşünme ve medya okuryazarlığı) kazandırmalıdır.
- Atatürkçülük ile ilgili konularda tekrara düşülmesi büyük bir sorundur.
- Öğretimde güncel olaylara yer verilmelidir.
- Merkezi sınavlarda bu ders ile ilgili soruların oranı arttırılmalıdır.
- Kullanılan öğretim materyalleri yetersizdir.
- Derste farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalıdır.

İnkılâp tarihi dersinde yaşanan sorunlara yönelik öğretmen adayları ve/veya üniversite öğrencilerinin görüşlerine ilişkin iki çalışma fikir vericidir. İlki Akbaba tarafından "Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersinin Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar" adıyla yapılmıştır. Gazi Üniversitesi öğrencilerinin görüşlerini temel alarak bu dersle ilgili sorunları belirlemeye çalışmış ve çözüm önerileri sunmuştur. Bülent Akbaba'nın çalışmasına göre üniversite öğrencileri (2009, 194-195):

- ❖ Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin gerekliliğine inanmaktadır.
- ❖ Dersin siyasî bir eğilimle işlendiği fikrine katılmamaktadırlar.
- ❖ Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi ders kitaplarının, derste kullanılan öğretim yöntemlerinin ve öğretim materyallerinin eksikliğini dile getirmektedirler.
- ❖ Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi ders içeriğinin günümüze kadar getirilmesini dile getirmişlerdir.

Konuya ilişkin diğer bir araştırma ise Doğaner'e aittir. "Yüksek Öğretimde Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersi Öğretiminde Karşılaşılan Problemler ve Yeni Yaklaşımlar" adlı çalışmasıyla Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin görüşlerini temel alarak Yükseköğretimdeki İnkılâp Tarihi dersinin sorunlarını belirlemeye çalışmıştır.

Doğaner'in bulgularına göre öğrenciler (2005, 6-15):

- ❖ Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin içeriği/konularının büyük oranda yeterli bulunmaktadır.
- ❖ Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin Cumhuriyet'in üzerine oturduğu değerler sistemi konusunda bilgi verme işlevini de yüksek bir oranda gerçekleştirdiğini düşünmektedir.
- ❖ Dersin Atatürkçü Düşünce Sistemi hakkında yeterli bilgiyi sağlaması konusunda dersin faydalı olduğunu belirtmektedir.
- ❖ Dersin gelecekteki olası sorunlar hakkında düşünme becerisi kazandırma konusunda büyük oranda verimli olduğunu belirtmiştir.

Özetle, literatürde İnkılâp tarihi öğretiminin sorunu olarak ele alınan konuların incelenmesi bu araştırmaya esas olacak konu başlıklarının belirlenmesinde etkili olmuştur. Bu çerçevede İnkılâp tarihi eğitiminin sorunları dört başlık altında ele alınmıştır; müfredat, yöntem ve teknikler, tarih biliminin doğası ve dersin imajı, genel eğitim sisteminden kaynaklanan sorunlar. Ülkemizde İnkılâp Tarihi öğretimi sorunlarına yönelik önemli çalışmalar yapılmıştır ama hala bazı sorunlar devam etmektedir. Bu

sorunların belirlenmesi ve bu sorunlara yönelik yeni çözüm önerileri getirilmesi gerekmektedir.

Araştırmanın amacı, İnkılâp Tarihi öğretiminde yaşanan sorunları ve çözüm yolları konusunda öğretmen adayı ve öğretmenlerin görüşlerini ortaya koymak ve bu görüşler arasındaki farkları incelemektir. Bu nedenle bu araştırmada, Tarih Öğretmeni ve Öğretmen Adaylarının, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Öğretiminde Sorunlar ve Çözüm Önerilerine ilişkin yaklaşımları değerlendirilmeye çalışılmıştır. Araştırma, İnkılâp tarihi öğretimi sorunlarının belirlenmesi ve buna yönelik çözüm önerileri getirilmesine katkı sunacaktır.

Araştırmanın Problemi

Atatürk İlkeleri ve İnkılâp tarihi öğretiminin sorunları ve çözüm yolları konusunda, tarih öğretmeni ve tarih öğretmen adaylarının görüşleri nelerdir?

Alt Problemler

1. Tarih öğretmenlerinin, İnkılâp tarihi öğretiminin sorunları ve çözüm yolları konusunda düşünceleri nelerdir?
2. Tarih öğretmen adaylarının, İnkılâp tarihi öğretiminin sorunları ve çözüm yolları konusunda düşünceleri nelerdir?
3. İnkılâp tarihi öğretiminin sorunları ve çözüm yolları konusunda tarih öğretmeni ve tarih öğretmen adaylarının görüşleri arasında anlamlı fark var mıdır?

YÖNTEM

Araştırma, saptanan problemlere güvenilir çözümler aramak amacı ile planlı ve sistemli olarak verilerin toplanması, çözümlenmesi, yorumlanarak değerlendirilmesi ve rapor edilme süreci ve bilinmeyeni biliniir hale getirilme çabasıdır (Karasar, 2000: 22).

Araştırma problemi belirlendikten sonra problem “önem” ve “yapılabilirlik” boyutlarında değerlendirilmelidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 85).

Birçok çalışmada, araştırma sorusu yazma süreci, “geliştirme” ve “yeniden ifadelendirme” ye dayalı bir çalışmayı kapsamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 86). Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Öğretimi Sorunları ve Çözüm Yollarını içeren bu çalışma, bu önerilere dikkat edilerek yapılmıştır.

Araştırmada tarama modeli benimsenmiştir. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2003: 77). Bu araştırmalarda; araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlamaya çalışılır (Karasar, 2000: 77). İnsan davranışı esnek ve bütüncül bir yaklaşımla araştırılabilir ve bu yaklaşımla araştırmaya dâhil olan bireylerin görüşleri ve deneyimleri büyük önem taşır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 14). Bu nedenle araştırmada, Atatürk ilkeleri ve İnkılâp Tarihi Öğretiminin sorunları ve çözüm yollarının belirlenmesinde; öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının deneyimleri ve görüşleri dikkate alınmıştır.

Öğretmen ve öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemek için, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi öğretimi sorunları ve çözüm yollarını içeren anket; literatür taraması, ön anket çalışması, öğretmen ve uzman görüşü sonucu hazırlanmıştır. Pilot uygulama yapılarak anket maddelerinde anlaşılmayan ifadeler düzeltilmiştir. Hazırlanan ön ankette tarih öğretmeni ve öğretmen adaylarına “Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi öğretiminin sorunları ve çözüm yolları nelerdir?” şeklinde iki soru sorulmuştur. Ön anket sonuçlarından alınan cevaplar ve yapılan akademik çalışmalar doğrultusunda, 14 sorun ve 12 çözüm yolu belirlenmiştir.

Ankette değinilen sorunlar literatüre paralel olarak 4 ana kategoride hazırlanmıştır. Bunlar tarih biliminin doğası ve dersin imajı, yöntem ve teknikler, müfredat ve genel

eğitim sisteminden kaynaklanan sorunlardır. Veri toplama aracı 5'li likert tipi ankettir. Anket, 14 sorun ve 12 çözüm önerisi olmak üzere toplam 26 maddeden oluşmuştur. Ankette olumsuz olarak ifade edilen 14 sorun maddesi ile olumlu olarak ifade edilen 12 çözüm önerisi maddesi bulunmaktadır. Bu nedenle ters kodlamaya ihtiyaç duyulmamıştır. Anket; kesinlikle katılmıyorum=1, katılmıyorum=2, kararsızım=3, katılıyorum=4, tamamen katılıyorum=5 biçiminde puanlanmıştır. Katılımcılardan, belirtilen soruna ve çözüm önerisine ne derece de katıldıklarını 1 ile 5 arasında puan ile belirtmeleri istenmiştir. Anketin güvenilirliği (iç tutarlılık) SPSS paket programında bulunan Cronbach's Alpha testi ile ölçülmüştür. Sonuçta, Cronbach's Alpha 0,834 olarak hesaplanmış ve anket güvenilir bulunmuştur.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ankete katılmasına rağmen gerek çekincelerinden gerekse konuya gereken değeri vermemelerinden kaynaklanan sorunlarla karşılaşmıştır. Ancak öğretmenlerin görüşlerini açıklarken bir kısım çekincelerinin olması bu tarz araştırmalarda rastlanan bir durumdur (Dinç, 2004: 13).

Araştırmanın evrenini İzmir il merkezinde görev yapan İnkılâp Tarihi derslerini okutan öğretmenler ve Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesinde okuyan tarih öğretmen adayları oluşturmaktadır. Örneklemini ise rastgele bir seçimle belirlenmiş İzmir ilinde görev yapan 50 tarih öğretmeni ve Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 50 tarih öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Araştırmada; öğretmen adayları ve öğretmenlerin, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi öğretimi sorunları ve çözüm önerileri ölçeğine ait sorulara içtenlikle ve doğru cevaplar verdikleri varsayılmıştır.

Verilerin Analizi

Anket ve belgelerden elde edilen veriler, SPSS' ten yararlanılarak analiz edilip yorumlanmıştır. Araştırmada anket sorularına verilen cevaplar frekans ve yüzde

dağılımları açısından değerlendirilmiş ve tablo olarak gösterilmiştir (Tablo-1, Tablo-2 vs.). Toplanan veriler analiz edilirken frekans ve yüzde kullanılmıştır. İkilili karşılaştırmalar için bağımsız gruplar t testi kullanılmış, anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

Anket sonucunda elde edilen verilerin çözümlenmesi sonucunda üç ana bulgunun ortaya çıktığı söylenebilir. Bunlar, İnkılâp tarihi dersinin liselerde okutan öğretmenler ve okutması olası öğretmen adaylarının 1) derste yaşananlara yönelik sorun olarak gördükleri tespitler, 2) çözüm olarak sundukları yollar, 3) her iki grup arasındaki görüş farklarıdır.

Bulgu 1. İnkılâp Tarihi dersinde karşılaşılan sorunlar

Tablo 1. Öğretmenlerin Anketin “Sorunlar” Kısımına Verdikleri Cevapların Ortalaması Ve Standart Sapması

Sorunlar- 1-Öğretmen	N	X	SS
1. Ders saatlerinin yetersiz oluşu	50	4,36	,973
2. Kaynak, araç ve gereç yetersizliği	50	4,25	,761
3. Müfredatın yoğunluğu	50	4,17	1,14
4. Öğrencilerin derse karşı olan ilgisizliği	50	4,12	1,06
5. Ezbere dayanan tarih öğretimi anlayışının yaygınlığı	50	4,10	1,14
6. Resmi tarihe dayalı yoğun bilgi aktarımı	50	4,07	,914
7. Dersin sıkıcı görülmesi	50	4,03	,998
8. Çevreden kaynaklanan ve önyargılara dayanan tarih bilgileri	50	3,93	1,15
9. Dersin diğer bilim dallarıyla (Sosyoloji, Psikoloji, Felsefe vs.) bağlantılı olmasına rağmen dersin bu bağlamda işlenememesi	50	3,91	1,09
10. Tarihsel olayların geçmişte kaldığı ve güncel sorunlara çözüm için katkı sağlamadığı	50	3,76	1,20
11.Tarih öğretimi yöntem ve tekniklerinin bilinmemesi ya da yeterince uygulanmaması	50	3,66	1,13
12.Bakış açısının sadece Türk Tarihi ekseninde düşünülmesi	50	3,65	1,29
13.İnkılâp Tarihi'nin sadece milli değerleri kazandırma aracı olarak görülmesi	50	3,59	1,23
14. Tarihsel kavramlar konusundaki anlam karmaşası	50	3,51	1,34

Tablo 1’de Liselerde Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin sorunları konusunda öğretmenlerin vermiş olduğu cevapların oranları gösterilmiştir. Buna göre öğretmenler tarafından en çok dile getirilen üç sorun; Ders saatlerinin yetersiz oluşu ($x=4,36$) Kaynak, araç ve gereç yetersizliği ($x=4,25$) ve Müfredat yoğunluğudur ($x=4,17$). Bulgulara göre öğretmenlerin en az dile getirdikleri sorunlar ise; Dersteki bakış açısının sadece Türk Tarihi ekseninde olması ($x=3,65$), İnkılâp Tarihi’nin sadece milli değerleri kazandırma aracı olarak görülmesi ($x=3,59$) ve Tarihsel kavramlar konusundaki yaşanan anlam karmaşasıdır ($x=3,51$).

Araştırmada öğretmenler; “ders saatlerinin yetersiz oluşu” maddesine en yüksek düzeyde ($x=4,36$) katılım göstermişlerdir. Buradan hareketle öğretmenlerin mevcut müfredatın uygulanmasında ders saatlerinin yetersiz olduğunu düşündüklerini söylemek mümkündür. Bu bulgu Alperen’in araştırmasındaki öğretmenlerin yüzde 17,97’sinin ders saatlerini yetersiz bulmasından çok daha yüksek bir katılım ve öncelikle dile getirilmiştir (Alperen, 2008: 101). Yine bununla ilgili olarak araştırmada öğretmenler; “müfredat yoğunluğu” maddesine ($x=4,17$) oranında katılım göstermişlerdir. Alperen’in araştırmasında ise bu katılım % 15,73’de kalmıştır (Alperen, 2008: 101). Bu durumda araştırmadaki katılımcıların ders saatlerinin yetersizliği yanında müfredat yoğunluğunu da büyük bir sorun olarak gördüklerini söylemek mümkündür.

Araştırmada öğretimsel kaynak ve araç gereç yetersizliği maddesine katılım oranı ($x=4,25$) oranındadır. Bulgulara göre öğretmenler İnkılâp Tarihi öğretiminde kullanılan kaynak, araç ve gereç yetersizliğini öğretim açısından yüksek düzeyde sorun olarak algılamaktadırlar. Bu durum Delen’in araştırmasında İnkılâp Tarihi öğretiminde kullanılan materyaller ders kitabı ve haritalarla sınırlıdır, maddesine katılım oranından ($x=3,89$) daha yüksek tercih edilmiştir (Delen,2007: 67).

Araştırmada kaynak ve araç gereç yetersizliği maddesine katılım oranı ($x=4,25$) ikinci sırada yoğun olarak tercih edilmiştir. Günay'ın çalışmasına göre; T.C. İnkılâp Tarihi dersinde hedef ve davranışlara ulaşmada, dersin işlenmesi esnasında kullanılan ders araç ve gereçlerinin büyük etkisi bulunduğu saptamasıyla ilişkili görülmüştür (Cihan, 2005: 5). Alperen'in araştırmasında ise İnkılâp Tarihi öğretiminde kullanılan materyaller ders kitabı ve haritalarla sınırlıdır, maddesine katılım oranı ($x=3,69$) olarak görülmüştür (2008: 69). Buna göre öğretmenler, İnkılâp Tarihi öğretiminde kullanılan kaynak, araç ve gereç eksikliğini Alperen'in araştırma bulgularından daha yüksek düzeyde sorun olarak algılamaktadırlar.

Araştırmada müfredatın yoğunluğu maddesine öğretmenlerin katılım oranı ($x=4,17$) üçüncü sıradadır. Bu bulgu Safran'ın (1998: 12) araştırmasında, "öğretmenlerin %73'ünün İnkılâp Tarihi müfredatının, öğretmen tutumlarındaki belirleyiciliğin ve ders kitaplarının, öğrencilerde Atatürk, Cumhuriyetin kuruluşu ve demokrasi konularında olumlu tutum geliştirmeye yetmediğini düşündükleri" bulgusuyla paraleldir.

Araştırmada "tarih öğretimi yöntem ve tekniklerinin bilinmemesi ya da uygulanmaması" maddesine öğretmenlerin katılım düzeyi ($x=3,66$) 11. sırada yer almıştır. Bu durum dersin öğretiminde yaşanan sorunları kendilerinden kaynaklı bir eksiklik olarak görme eğilimlerinden uzak bir belirleme olarak yorumlanabilir. Oysa Bakar'ın (2001) araştırmasında öğretmenlerin yüzde 94'ünün soru-cevap yöntemini kullandıkları, yüzde 88,8'inin düz anlatım yöntemini kullandıkları belirtilerek İnkılâp Tarihi öğretiminin genel olarak öğretmen merkezli gerçekleştirildiğini dile getirmiştir. Yine benzer biçimde Safran da, ilköğretimden yükseköğretime kadar aynı içeriğin, aynı yöntem ve tekniklerle, benzer materyallerle sunulmasının büyük bir sorun olduğuna dikkat çekmiştir (Safran, 1998: 12). Alperen' in araştırmasında ise İnkılâp Tarihi öğretimi tamamıyla öğretmen merkezli gerçekleşmektedir maddesine katılım oranı ($x=3,47$) yüksek sayılabilir (2008: 70). Bu anlamda Bakar'ın, Safran'ın ve Alperen'in bulgularına rağmen araştırmadaki ilgili maddeye öğretmenlerin katılımı şaşırtıcı

bulunmuştur. Yine de bu bulgu Delen'in araştırmasında, "İnkılâp Tarihi öğretimi tamamıyla öğretmen merkezli gerçekleşmektedir" maddesine katılım oranından ($x=3,17$) yüksek görünmektedir (Delen, 2007: 67-68). Ama öğretmenler sorunu daha çok müfredatta gördükleri için 14 sorun maddesi içerisinde bu sorunu ötelemiş görünmektedirler.

Tablo 2. Öğretmen Adaylarının Anketin "Sorunlar" Kısmına Verdikleri Cevapların Ortalaması Ve Standart Sapması

Sorunlar- 2-Öğretmen Adayları	N	X	SS
1.Dersin sıkıcı görülmesi	50	4,41	,543
2.Tarih öğretimi yöntem ve tekniklerinin yeterince bilinmemesi ya da uygulanmaması	50	4,33	,566
3. Kaynak, öğretim araç ve gereç yetersizliği	50	4,31	,814
4.Tarihsel olayların geçmişte kaldığı ve güncel sorunlara çözüm için katkı sağlamadığı	50	3,99	1,16
5.Dersin diğer bilim dallarıyla (Sosyoloji, Psikoloji, Felsefe vs.) bağlantılı olmasına rağmen dersin bu bağlamda işlenememesi	50	3,97	1,01
6.Çevreden kaynaklanan ve önyargılara dayanan tarih bilgileri.	50	3,95	1,15
7. Öğrencilerin derse karşı olan ilgisizliği	50	3,93	1,34
8. Ders saatlerinin yetersiz oluşu	50	3,81	1,36
9. İnkılâp Tarihi'nin sadece milli değerleri kazandırma aracı olarak görülmesi	50	3,76	1,17
10. Bakış açısının sadece Türk Tarihi ekseninde düşünülmesi	50	3,76	1,09
11.Tarihsel kavramlar konusundaki anlam karmaşası	50	3,71	1,23
12. Resmî tarihe dayalı yoğun bilgi aktarımı	50	3,64	1,30
13. Ezbere dayanan tarih öğretim anlayışı	50	3,42	1,52
14. Müfredatın yoğunluğu	50	3,39	1,33

Tablo 2'de, Liselerde Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin "sorun"ları konusunda öğretmen adaylarının vermiş olduğu cevapların oranları gösterilmiştir. Tabloda öğretmen adayları tarafından en çok dile getirilen ilk üç sorun:

Dersin sıkıcı görülmesi ($x=4,41$) , Tarih öğretimi yöntem ve tekniklerinin bilinmemesi ya da uygulanmaması ($x=4,33$) ve Kaynak, araç ve gereç yetersizliği ($x=4,31$) olmuştur. Öğretmen adaylarının en az gördüğü sorunlar ise Resmi tarihe dayalı yoğun bilgi aktarımı ($x=3,64$), Ezbere dayanan tarih öğretimi ($x=3,42$) ve Müfredatın yoğunluğu ($x=3,39$) olmuştur.

Akbaba'nın Gazi Üniversitesi öğrencileriyle gerçekleştirdiği "Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersinin Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar" adlı çalışmasındaki bulgularında; Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi ders kitaplarının, derste kullanılan öğretim yöntemlerinin ve öğretim materyallerinin eksikliği ve dersin sıkıcı görülmesi konusundaki ifadelere katılım düzeyi yüksektir. Buna göre düz anlatım yöntemi dersi işlevsiz ve sıkıcı hale getirmektedir (Akbaba,2009: 190-195). Akbaba'nın araştırmasında ulaşılmış olduğu bulgularla bu çalışmadaki bulguların (Dersin sıkıcı görülmesi, Tarih öğretimi yöntem, tekniklerinin bilinmemesi ve kaynak, araç ve gereç yetersizliği) paralellik gösterdiğini söylemek mümkündür.

Doğaner'in, "Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersi Öğretiminde Karşılaşılan Problemler ve Yeni Yaklaşımlar" adlı çalışmasına göre; Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersine getirilen eleştirilerden biri de diğer tarih derslerinde olduğu gibi ezber dersi olduğu yönündedir. Derste verilen bilgilerin içeriğinin ve sunuluş biçiminin hiç değişmediği ve bir süre sonra ilgi çekici olmaktan çıktığı belirtilmektedir. Bu da derse ön yargı ile başlanması ve dersten beklentinin oldukça düşük olması ile sonuçlanmaktadır (2005: 285). Araştırmada ise öğretmen adayları; dersin sıkıcı görülmesini ($x=4,41$) ve bununla ilişkili olarak ezbere dayanan tarih öğretimini ($x=3,42$) oranında sorun olarak algılamışlardır. Öğretmen adayları sorunlardan ezbere dayalı bir öğretimi öncelikli olarak tanımlamasalar da dersin sıkıcılığını ilk sırada dile getirmişlerdir.

Araştırmadaki bulgulara göre öğretmen adayları; öğretmenlerin uygulamada yeterli olmadıkları, farklı öğretim, yöntem ve teknikleri bilmediklerini dile getirmektedirler

($x=4,33$). Bu tespit, öğretmenlerin yukarıda sundukları katılımdan oldukça yüksek olarak ikinci sıradadır. Şimşek, (2004: 474) de Atatürk'ün mirasının aktarılması konusunda eğitim sisteminde ve inkılâp tarihi dersinde yaşanan sorunları; Öğretim programlarında ele alınış şekli, Ders kitaplarındaki anlatılış biçimi ve Öğretmenlerin uygulamadaki eksiklikleri olarak belirlemiştir. Bu açıdan Şimşek'in saptamalarıyla paralellik içermektedir.

Araştırmada elde edilen bulgular Safran'ın belirlemiş olduğu sorunlarla da paralellik göstermektedir. Safran, (2006: 107) Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinde karşılaşılan temel sorunları; dersin içeriğinin, zaman aralığının belirlenmesi, dersin rejim dersi olarak görülmesi ve siyasî iradenin derse müdahalesi, ders kitapları, öğretim elemanlarının niteliği, derste kullanılan öğretim yöntemleri ve öğretim materyallerinin sınırlılığı, dersin farklı eğitim basamaklarındaki öğrenci kitlesinin gelişim düzeylerini ve bireysel özelliklerini dikkate almadan benzer içerikle sunulması ve tekrar edilmesi, öğrencilerin dersin gerekliliğine olan inanç düzeyleri şeklinde sıralamıştır. Safran'ın belirttiklerine paralel olarak yaptığımız araştırmada da konuların sürekli benzer içerikle sunulması tekrara neden olmakta ve öğrenciler dersi ($x=4,41$) oranında sıkıcı görmektedirler. Aynı şekilde derste kullanılan öğretim yöntemleri ve materyalleri sınırlıdır ve öğretmen adayları bunu ($x=4,33$) oranında sorun olarak algılamaktadır. Bunlara bağlı olarak öğretmen adayları ($x=3,93$) oranında öğrencilerin derse olan ilgilerinin azaldığını düşünmektedirler.

Araştırmada öğretmen adayları; müfredat yoğunluğu sorununa ($x=3,39$) oranında, ortalamanın altında bir oranda katılım göstermişlerdir. Kaynak, araç ve gereç yetersizliği sorun maddesine ($x=4,31$) oranında ortalamanın üzerinde bir katılım sağlamışlardır. Öğretmen adayları; kaynak, araç ve gereç yetersizliğini, müfredat yoğunluğundan daha yüksek düzeyde sorun olarak algılamışlardır. Bu durum Günay'ın İnkılâp Tarihi Dersinin Öğretiminde Karşılaşılan Sorunları: Ders müfredat programları ve ders kitaplarından kaynaklanan sorunlar, Ders araç-gereçlerinden kaynaklanan

sorunlar, Öğretmenden kaynaklanan sorunlar saptamasıyla paraleldir (Günay, 2005: 17-18).

Bulgu 2. İnkılâp Tarihi dersinde Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Tablo 3. Öğretmenlerin Anketin Çözümler Kısımına Verdikleri Cevapların Ortalaması Ve Standart Sapması

Çözüm Önerileri 1-Öğretmenler	N	X	SS
1. Yaratıcı, araştırmacı ve eleştirel bir tarih öğretimi	50	4,67	,623
2. Türk eğitim sisteminde çok daha köklü reformlar yapılması	50	4,59	,624
3. Öğrenciyi araştırmaya sevk ederek, doğru ve tarafsız bir bilgiye ulaşması için öğrenciyeye farklı yollar göstermek	50	4,54	,545
4. Roman, hikâye, efsane, anı kitapları, sinemalar ve tiyatrolarla tarihin bilgi yönünün yanında yaşanmışlığı ve gerçek hayatlarla ilişkisi anlatılmalı	50	4,44	,549
5. Özel, ilginç öğretim yöntem ve teknikleriyle, tarih dersini çekici hale getirme	50	4,43	,661
6.Tarihin merkezinde insan olduğunu ve diğer bilim dallarının bütünüyle bir özellik teşkil ettiğini öğrenciyeye kavratmak	50	4,43	,512
7.Geçmiş olaylarının günümüze etkisini öğrenciyeye göstermek ve bunun bilinmesinin önemini anlatmak. Örneğin Fransız devrimini bilmeden milliyetçilik hakkında fazla söz sahibi olunamayacağını öğrenciyeye göstermek	50	4,41	,658
8.İnkılâp tarihi eğitimini sosyal bir bilim olarak görmek ve bilimsel yaklaşımları öğrenciyeye kazandırmak	50	4,34	,682
9. İnkılâp tarihi derslerinin içeriğini genişletilmek	50	4,25	,859
10.Öğrencinin kavram ve zaman karmaşası yaşamaması yönünde yeni öğretim metotları bulmak ve bunları uygulamak	50	4,23	,824
11. Müfredatın içeriğinin azaltılmasına karşın ders saatlerinin artırılması	50	4,22	,764
12.Öğretmen merkezli değil, öğrenci merkezli ve bireysel farklılıkları önemseyen yöntem ve teknikler geliştirmek	50	4,20	,855

Tablo 3, Liselerde Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi sorunlarına yönelik öğretilerin çözüm önerilerinin oranlarını göstermektedir. Buna göre öğretmenlerin en çok katılım gösterdiği çözüm önerileri: Yaratıcı, araştırmacı ve eleştirel bir tarih öğretimi ($x=4,67$), Türk eğitim sisteminde köklü reformlar yapılması ($x=4,59$) ve Öğrenciyi araştırmaya sevk etmek, doğru ve tarafsız bir bilgiye ulaşması için farklı yollar göstermektir ($x=4,54$). Bulgulara göre öğretmenlerin en az katılım gösterdiği çözüm önerileri ise; Öğrencinin kavram ve zaman karmaşası yaşamaması yönünde yeni

öğretim metotları bulmak ve bunları uygulamak ($x=4,23$), Müfredatın rahatlamasıyla paralel ders saatlerinin artması ($x=4,22$), Öğretmen merkezli değil, öğrenci merkezli ve bireysel farklılıkları önemseyen yöntem ve teknikler geliştirmektir ($x=4,20$).

Araştırmada öğretmenler; Yarattıcı, araştırmacı ve eleştirel bir tarih öğretimi, çözüm önerisine ($x=4,67$) oranıyla en yüksek düzeyde katılım göstermişlerdir. Bu durum çağdaş bir tarih eğitimi açısından umut vericidir. Zira çağdaş tarih eğitiminin salt kültürleme ya da değer kazandırmayı da değil, tarihsel düşünme becerilerini dikkate aldığı ve bu durumun Türkiye’deki tarih öğretim programlarına yansıdığı bilinmektedir (Tarih 9-10-11-12 Öğretim Programları, 2012). Bu bulgu Delen’in araştırmasında “İnkılâp Tarihi müfredat programı öğrencilere eleştirel düşünme becerilerini geliştirecek şekilde düzenlenmeli” önerisine ($x=4,31$) oranında katılımdan da yüksektir (Delen, 2007: 55). Yine aynı biçimde Delen’in araştırmasında “İnkılâp Tarihi öğretimiyle öğrencilere problem çözme, empati, eleştirel düşünme ve medya okur-yazarlığı gibi beceriler kazandırılmalıdır” önerisine ($x=4,48$) oranında katılım da yakındır (Delen, 2007: 62). Benzer konuda Alperen’in araştırmasına göre ise öğretmenler; İnkılâp Tarihi öğretimiyle öğrencilere problem çözme, empati, eleştirel düşünme ve medya okur-yazarlığı gibi beceriler kazandırılmalı önerisine ($x=4,28$) oranında katılım sağlamışlardır (Alperen, 2008: 50).

Araştırmada öğretmenlerin ikinci yüksek oranda katılım gösterdikleri madde “Türk eğitim sisteminde köklü reformlar yapılmasının gereğidir ($x=4,59$). Bu bulgu, öğretmenlerin İnkılâp tarihi dersinin öğretiminde yaşanan sorunları sadece bu ders çerçevesinde çözenin mümkün olmadığını düşündüklerinin de bir göstergesi sayılabilir. Yani İnkılâp tarihi öyle bir derstir ki diğer dersler gibi bazı düzenlemeler yeterli değildir, bunun yerine çok daha yapısal bir çözüm için tüm Türk eğitim sisteminde bir revizyonun olması gerekir şeklinde anlaşılacak bir görüşün söz konusu olduğu düşünülmektedir. Bu durum, İnkılâp tarihinin içeriğinde yer alan Atatürkçülük konularının daha çok ideolojik bir eğitimin parçası olarak görülmesiyle

iliŐkili olduĐu dűŐünűlmektedir. Tűrk eĐitim sistemini de belirleyen bir amil olarak AtatűrkçűlűĐűn eĐitim sűrecindeki indoktrinal yűnűnűn dersin űĐretimi aėısından bir sorun olarak gűrűlmesi yeni deĐildir. Bu konuda ilk araŐtırma olması yűnűyle űnemli kabul ettiĐimiz Ozankaya 'nın (1978:5) ėalıŐmasında bu tespit ilk kez yapılmıŐtır. űĐretmenlerin bu dersin űĐretim sorunlarının ėözűlmesi iėin tűm eĐitim sisteminde bir revizyonu istemelerinin bundan kaynaklandıĐı sűylenebilir.

Tablo 4. Öğretmen Adaylarının Anketin “Çözümler” Kısımına Verdikleri Cevapların Ortalaması Ve Standart Sapması

Çözüm Önerileri 2-Öğretmen Adayları	N	X	SS
1. Özel, ilginç öğretim yöntem ve teknikleriyle, tarih dersini çekici hale getirme	50	4,64	,728
2.Geçmiş olaylarının günümüze etkisini öğrenciye göstermek ve bunun bilinmesinin önemini anlatmak. (Örneğin Fransız devrimini bilmeden milliyetçilik hakkında fazla söz sahibi olunamayacağını öğrenciye göstermek)	50	4,56	,745
3. Öğrenciyi araştırmaya sevk ederek, doğru ve tarafsız bir bilgiye ulaşması için öğrenciye farklı yollar göstermek	50	4,54	,730
4. Türk eğitim sisteminde çok daha köklü reformlar yapılması	50	4,47	,798
5. Roman, hikâye, efsane, anı kitapları, sinemalar ve tiyatrolarla tarihin bilgi yönünün yanında yaşanmışlığı ve gerçek hayatlarla ilişkisini anlatmak	50	4,45	,945
6. Yaratıcı, araştırmacı ve eleştirel bir tarih öğretimi geliştirmek	50	4,44	,954
7. Öğretmen merkezli değil, öğrenci merkezli ve bireysel farklılıkları önemseyen yöntem ve teknikler kullanmak	50	4,41	,895
8. İnkılâp tarih eğitimini sosyal bir bilim olarak görmek ve bilimsel yaklaşımları öğrenciye kazandırmak	50	4,33	,914
9.Tarihin merkezinde insan olduğunu ve diğer bilim dallarının bütünleyici bir özellik teşkil ettiğini öğrenciye kavratmak	50	4,23	,730
10. Öğrencinin kavram ve zaman karmaşası yaşamaması yönünde yeni öğretim metotları bulmak ve bunları uygulamak	50	4,13	,923
11. İnkılâp tarihi derslerinin içeriğini genişletmek	50	4,09	1,14
12. Müfredatın içeriğinin azaltılmasına karşın ders saatlerinin arttırılması	50	3,94	1,39

Tablo 4, Liselerde Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi sorunlarına yönelik öğretmen adaylarının çözüm önerilerinin oranlarını göstermektedir. Tablo 4’e

göre öğretmen adaylarının en çok katılım gösterdiği çözüm önerileri; Özel, ilginç öğretim yöntem ve teknikleriyle, tarih dersini çekici hale getirme ($x=4,64$), Geçmiş olaylarının günümüze etkisini öğrenciye göstermek ve bunun bilinmesinin önemini anlatmak ($x=4,56$). Örneğin Fransız devrimini bilmeden milliyetçilik hakkında fazla söz sahibi olunamayacağını öğrenciye göstermek ve Öğrenciyi araştırmaya sevk etmek, doğru ve tarafsız bir bilgiye ulaşması için farklı yollar göstermektir ($x=4,54$). Bulgulara göre öğretmen adaylarının en az katılım gösterdiği çözüm önerileri ise; Öğrencinin kavram ve zaman karmaşası yaşamaması yönünde yeni öğretim metotları bulmak ve bunları uygulamak ($x=4,13$), İnkılâp tarihi derslerinin muhtevasının genişletilmesi ($x=4,09$) ve Müfredatın rahatlamasıyla paralel ders saatlerinin artırılmasıdır ($x=3,94$).

Araştırmada; öğretmen adayları “özel, ilginç öğretim yöntem ve teknikleriyle, tarih dersini çekici hale getirme” maddesine öğretmen adaylarının katılım oranı ($x=4,64$) en yüksek düzeydedir. Öğretmen adayları, öğretmenlerden farklı olarak, öğretmen merkezli bir öğretim sisteminin yerine farklı yöntem ve tekniklerin kullanıldığı bir tarih öğretimi sisteminin verimli olacağını düşünmektedirler. Bu durum Safran’ın (1998: 12) Türkiye’de İnkılâp Tarihi öğretimi, ilköğretimden yükseköğretime kadar aynı içerik, aynı yöntem ve tekniklerle, benzer materyallerle sunulmaktadır. Bu nedenle içeriğin sunum şekli geliştirilmeli ve farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalı görüşüne paraleldir. Aynı zamanda Delen’in araştırmasında İnkılâp Tarihi öğretiminde kullanılan materyaller ders kitabı ve haritalarla sınırlıdır, maddesine katılım oranından ($x=3,89$) daha yüksek tercih edilmiştir (Delen, 2007: 67).

Araştırmada geçmiş olaylarının günümüze etkisini öğrenciye göstermek ve bunun bilinmesinin önemini anlatmanın önemli olduğu görüşü dile getirilmiştir. Örneğin Fransız devrimini bilmeden milliyetçilik hakkında fazla söz sahibi olunamayacağını öğrenciye göstermek, çözüm maddesine öğretmenler ($x=4,56$) oranında yüksek bir katılım göstermişlerdir. Bu durum Tanör ve diğerlerinin (1997: 20) dile getirdiği Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi derslerini en güncel sorunlarla ve güncel sorunların tarihsel

boyutlarıyla ilişkilendirilmelidir önerisiyle paralellik göstermiştir. Bu durum aslında öğretmen adaylarının, öğrencilere verilecek eğitim öğretim hizmetinin güncel olması yönüyle onların ilgisini çekebilmesi yanında daha çok özelliğın onların yaşadıkları zamanı anlamlandırmalarının bir yolu olarak tarih öğrenmelerine de vurgu yaptıkları söylenebilir.

Araştırmada; öğretmen adayları, “Öğrenciyi araştırmaya sevk etmek, doğru ve tarafsız bir bilgiye ulaşması için farklı yollar göstermek” çözüm önerisine ($x=4,54$) oranında üçüncü sırada yüksek bir katılım göstermişlerdir. Bu bulgu Tanör, Toprak, Berktaş’ın, (1997: 73) “İnkılâp tarihi öğretimi ile ilgili olarak yapılan tartışmalarda sıklıkla, öğrencilerin orta ve yükseköğretime, Atatürkçülük ve İnkılâp Tarihi konularına karşı “her nasılsa” belli kalıp yargılarla geldikleri, bu derslerin de olumlu veya olumsuz olsun, var olanı pekiştirmekten öte bir etki yapmadığı tezine karşı çözüm olabilecek durumdadır.

Bulgu 3. Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Görüşleri Arasındaki Farklılıklar

Tablo 5. Öğretmen Adayları Ve Öğretmenlerin Belirttikleri Sorunlardaki Farklılaşmaya İlişkin T Testi Analizi Sonucu

Sorunlar	Grup	N	X	T	Sig (2tailed)
Ezbere dayanan tarih öğretimi	Öğretmen	50	4,10	-	0,042
	Öğt. Adayı	50	3,42	2,090	
Müfredatın yoğunluğu	Öğretmen	50	3,39	-	0,012
	Öğt. Adayı	50	4,17	2,552	
Ders saatlerinin yetersiz oluşu	Öğretmen	50	4,36	-	0,024
	Öğt. Adayı	50	3,81	2,259	
Dersin sıkıcı görülmesi	Öğretmen	50	4,03	2,462	0,015
	Öğt. Adayı	50	4,41		
Tarih öğretimi yöntem ve tekniklerinin bilinmemesi ya da uygulanmaması	Öğretmen	50	3,66	3,274	0,004
	Öğt. Adayı	50	4,33		

Anket verilerinin analizi için “t testi” yapılmıştır. Her iki grubun sayıları 15 ten fazla olduğu için “t testi” yapılması uygun görülmüştür. Öğretmen adayları ve öğretmenlerin anket sorularına verdikleri cevapların “t testi” analiz sonuçlarına göre 5 maddeye

verilen cevapların arasında anlamlı fark tespit edilmiştir ($p<0,05$). Bunlardan “Ezbere dayanan tarih öğretimi”, “müfredat yoğunluğu” ve “Ders saatlerinin yetersiz oluşu” sorunları müfredat ile ilgili iken; “Dersin sıkıcı görülmesi” ve “Tarih öğretimi yöntem ve tekniklerinin bilinmemesi ya da uygulanmaması” sorunları ise öğretmenler ve ders algısı ile ilgilidir.

Öğretmenler; “Ezbere dayanan tarih öğretimi”, “Müfredat yoğunluğu” ve “Ders saatlerinin yetersiz oluşunu” ön plana çıkarırken; öğretmen adayları ise “Tarih dersinin sıkıcı görülmesini” ve “Tarih öğretimi yöntem ve tekniklerinin bilinmemesi ve uygulanmaması sorununu” yüksek bir düzeyde sorun olarak algılamışlardır. Araştırmamızın istatistikî verilerine göre öğretmenler müfredat ile ilgili konuları öğretmen adaylarından istatistiksel olarak farklı düzeyde sorun olarak algılamaktadırlar. Aday öğretmenler ise yöntem ve tekniklerle ilgili sorunlar konusunda istatistiksel olarak öğretmenlerden farklı şekilde düşünmektedirler. Yukarıdaki bulgular doğrultusunda öğretmenlerin müfredat ile ilgili konuları öğretmen adaylarından yüksek düzeyde sorun olarak gördükleri söylenebilir. Öğretmen adaylarının ise yöntem ve tekniklerle ilgili konuları öğretmenlerden yüksek düzeyde sorun olarak gördükleri söylenebilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Öğretmen ve öğretmen adaylarının, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi öğretimi sorunları ve çözüm önerilerine yönelik görüşlerini ve bu görüşler arasındaki farklılıkları belirleyebilmek amacıyla, araştırmacılarca anket geliştirilmiştir. Hazırlanan anket, rastgele bir tercihle İzmir ilinde görev yapan 50 tarih öğretmeni ve Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi’nde öğrenim gören 50 tarih öğretmen adayına uygulanmıştır. Anket sonuçlarından elde edilen veriler SPSS ile analiz edilip yorumlanmıştır. Yapılan analizler sonucunda öğretmen ve öğretmen adaylarının görüşleri, anket sorularına verdikleri cevaplar karşılaştırıldığında toplam 26 maddeden

5 maddede istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmiştir. Bu farklılıklar incelendiğinde öğretmenlerin sorunu ve çözümü “öğretmen odaklı” değil, müfredat odaklı gördükleri anlaşılmaktadır. Öğretmen adayları ise sorunu, öğretmen odaklı görmüş, öğretim yöntem ve tekniklerinin öğretmenlerce bilinmemesinde ya da uygulanmamasında olduğunu belirtmişlerdir.

Anket sonuçlarına göre; öğretmen ve öğretmen adaylarının sorun ve çözüm maddelerine verdikleri cevapların ortalaması ($X=4,12$) düzeyindedir. Buradan öğretmen ve öğretmen adaylarının, önermiş olduğumuz sorun ve çözüm maddelerine katıldıkları değerlendirmesini yapabiliriz. Öğretmen ve öğretmen adaylarının çözüm maddelerindeki katılım ortalaması ($X=4,30$) tamamen katılıyorum düzeyindedir. Sorunlarda ise katılım ortalaması ($X=3,80$) katılıyorum düzeyindedir. Bu sonuçlar, öğretmen ve öğretmen adaylarının çözüm maddelerine daha yüksek oranda katıldıklarının göstergesidir.

Öğretmenlerin en yüksek düzeyde algıladıkları sorun; “Ders saatlerinin yetersiz oluşu ($x=4,36$)” iken en düşük düzeyde algıladıkları sorun; “Tarihsel kavram ve tarihte zaman unsurunun öğrenci zihninde kargaşalara neden olmasıdır ($x=3,51$).” Öğretmen adaylarının en yüksek düzeyde algıladıkları sorun; “Dersin sıkıcı görülmesi ($x=4,41$)” iken en düşük düzeyde algıladıkları sorun maddesi; “Müfredat yoğunluğudur ($x=3,39$)”.

Öğretmenlerin en yüksek düzeyde katıldıkları çözüm önerisi; “Yaratıcı, araştırmacı ve eleştirel bir tarih öğretimi ($x=4,67$)” iken en düşük düzeyde katıldıkları çözüm önerisi; “Öğretmen merkezli değil, öğrenci merkezli ve bireysel farklılıkları önemseyen yöntem ve teknikler geliştirmektir ($x=4,20$). Öğretmen adaylarının en yüksek düzeyde katıldıkları çözüm önerisi; “Özel, ilginç öğretim yöntem ve teknikleriyle tarih dersini çekici hale getirme ($x=4,64$)” iken en düşük düzeyde katıldıkları çözüm önerisi “Müfredatın rahatlamasıyla paralel ders saatlerinin artmasıdır ($x=3,94$)”.

Sorun maddeleriyle ilgili bulgular analiz edildiğinde, öğretmen adayları; “dersin sıkıcı olduğunu”, “öğretmenlerin tarih öğretim yöntem ve tekniklerini bilmediğini ve uygulamadığını” ve “kaynak, araç gereçlerin eksik olduğunu” en önemli sorunlar olarak algılamaktadırlar. Öğretmenler ise “ders saatlerinin yetersiz oluşunu”, “kaynak, araç ve gereç yetersizliğini” ve “müfredat yoğunluğunu” en önemli sorunlar olarak algılamaktadırlar. Sonuçlara baktığımızda hem öğretmenler hem öğretmen adayları, sorunları kendileri dışındaki etkenlerde aramaktadırlar. Öğretmen adayları, sorunu genel olarak öğretmen odaklı düşünmekte, öğretmenler ise sorunu daha çok müfredat odaklı düşünmektedirler. Bu konuda yapılan araştırmalarda, öğretmenlerin müfredat konusunu sorun olarak algıladıkları, müfredatın yoğunluğunun ve içeriğinin gözden geçirilmesini istedikleri görülmektedir (Dinç, 2004; Akdemir, 2006; Delen 2007).

Öğretmen adaylarının, “yöntem ve tekniklerin bilinmemesi veya uygulanmamasını” sorun olarak algılamalarının altında yatan gerçek, öğrendikleri yöntem ve tekniklerin uygulamaya konulmasıyla sorunların çözüleceğini düşünmeleridir. Tarihin sıkıcı görülmesi ve derse olan ilgisizliği, öğretmen adaylarının daha yüksek oranda sorun olarak görmesi de öğretmen adaylarının, öğrencilerin bu yöndeki duygu ve düşüncelerine dikkat etmesinin bir sonucu olarak algılanabilir.

Çözüm maddeleriyle ilgili bulgular analiz edildiğinde, öğretmen adayları; “farklı öğretim yöntem ve teknikler kullanmayı”, “geçmiş olaylarının günümüze etkisini ve bunun bilinmesinin önemini anlatmayı”, “öğrenciyi araştırmaya sevk ederek, doğru ve tarafsız bir bilgiye ulaşması için öğrenciyi farklı yollar göstermeyi” en önemli çözüm önerileri olarak görmektedirler. Öğretmenler ise; “yaratıcı, araştırmacı ve eleştirel bir tarih eğitimi”, “eğitim sisteminde köklü reformlar yapılmasını” ve “öğrenciyi araştırmaya sevk etmek, doğru ve tarafsız bir bilgiye ulaşması için farklı yollar göstermeyi” en önemli çözüm önerileri olarak görmektedirler.

Öğretmen ve öğretmen adaylarının en yüksek üç katılım ortalaması çözümler konusunda ve en düşük üç katılım ortalaması sorunlar konusundadır. Öğretmenlerin en yüksek üç katılım ortalamaları: “Yaratıcı, araştırmacı ve eleştirel bir tarih öğretimi (x=4,67)”, “Türk eğitim sisteminde çok daha köklü reformlar yapılması (x=4,59)”, “Öğrenciyi araştırmaya sevk ederek, doğru ve tarafsız bir bilgiye ulaşması için farklı yollar göstermek (x=4,54)” çözüm önerilerindedir. En düşük üç katılım ortalamaları ise: “Bakış açısının sadece Türk Tarihi ekseninde düşünülmesi (x=3,65)”, “İnkılâp Tarihi’nin sadece milli değerleri kazandırma aracı olarak görülmesi (x=3,59)” ve “Tarihsel kavramlar konusundaki anlam karmaşası (x=3,51)” sorunlarıdır.

Öğretmen adaylarının en yüksek üç katılım ortalamaları; “Özel, ilginç öğretim yöntem ve teknikleriyle, tarih dersini çekici hale getirme (x=4,64)”, “Geçmiş olaylarının günümüze etkisini öğrenciyeye göstermek ve bunun bilinmesinin önemini anlatmak (4,56)”, “Öğrenciyi araştırmaya sevk ederek, doğru ve tarafsız bir bilgiye ulaşması için farklı yollar göstermek (x=4,54)” çözüm önerilerindedir. En düşük üç katılım ortalamaları ise; “Resmi tarihe dayalı yoğun bilgi aktarımı (x=3,64)”, “Ezber dayanan tarih öğretimi anlayışı (x=3,42)” ve “Müfredatın yoğunluğu (x=3,39)” sorunlar konusundadır. Bu sonuçlar doğrultusunda öğretmen ve öğretmen adaylarının çözüm belirtme konusunda fikirlerinin sorun tespitine göre daha yüksek olduğunu söylenebilir.

Öğretmenler; müfredatın yoğun olduğunu, gereğinden fazla kronoloji ve konu bilgisi olduğunu, ders saatlerinin yetersiz olduğunu, bunlara bağlı olarak kitabın yılsonuna yetişmemesini sorun olarak görmüşlerdir. Öğretmenlerin bu görüşleri literatürdeki çalışmalara paralellik göstermektedir (Akdemir, 2006; Dinç, 2004; Delen, 2007). Öğretmenlerin bu sorunlara yönelik öne sürdükleri çözüm önerileri ise; yaratıcı, eleştirel bir tarih eğitimi ve eğitim sisteminde köklü reformlar yapılmasıdır.

Öğretmen adayları ise; dersin sıkıcı olduğunu, öğretim yöntem ve tekniklerin bilinmemesi ve uygulanmamasını ve kaynak, araç, gereç eksikliğini sorun olarak

görmüşlerdir. Bu sorunlardan yola çıkarak müfredat yoğunluğunun azaltılması ve dersin sıkıcılıktan kurtarılması için yeni yöntem ve tekniklerin kullanıldığı, öğrenci merkezli bir eğitim sisteminin oluşturulması gerektiği görüşünü belirtmişlerdir.

KAYNAKÇA

- Akbaba, B.(2009). *“Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersinin Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar”* (Gazi Üniversitesi Örneği), *Gazi Akademik Bakış Dergisi*, 1 (2): 177-197.
- Akyüz, Y. & Aybars E.(1997). *“Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi 1/1 Türk İnkılâbının Hazırlık Dönemi ve Türk İstiklal Savaşı”*, YÖK Yayınları, Ankara.
- Alperen, B. (2008). *“Tarih Öğretmenlerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin Öğretimine İlişkin Görüşlerinin Çeşitli Değişkenler (Kıdem, Mezuniyet, Okul türü ve Cinsiyet) Açısından İncelenmesi”*, (Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aslan, E.(2006). *“Türkiye’de Tarih Eğitiminin Sorunları”* Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, (18): 106-114.
- Bakar, Y. (2001). *“Ankara Merkez İlçelerdeki Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin Öğretiminde Öğretmenin Yöntem Seçimini Etkileyen Faktörler”*, Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Cihan, G. (2005). *“Orta Öğretim Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 1998 Programında Önerilen Ders Araç Gereçlerinin (Materyallerin) Değerlendirilmesi ve Öneriler”*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demircioğlu, İ. ve H. Tokdemir,(2008). *“Değerlerin Oluşturulma Sürecinde Tarih Eğitimi; Amaç, İşlev ve İçerik”*, Değerler Eğitimi Dergisi, Haziran, 6 (15): 69-88.
- Delen, S. (2007). *“İlköğretim ve Ortaöğretimde Öğretmen Görüşlerine Göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin Öğretiminde Karşılaşılan*

- Sorunlar ve Çözüm Önerileri*”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dinç, E. (2004). “*Tarih Öğretmen Adayı, Öğretmen ve Eğitimcilerinin, Mevcut Lise Tarih Müfredat Programı ve Tarih Öğretiminin Amaçları Hakkındaki Görüşleri*”. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.
- Doğaner, Y.(2005).” *Yüksek Öğretimde Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersinin Öğretiminde Karşılaşılan Problemler ve Yeni Yaklaşımlar*”. Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi. 21, (62): 589-611.
- Karasar, N. (2000). “*Bilimsel Araştırma Yöntemi*”, (10. Basım),Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Ozankaya, Ö.(1978). “*Türk Devrimi ve Yüksek Öğretim Gençliği*”, Ankara.
- Safran, M. (1998). “*Tarih Öğretimi ve Çağdaş Müfredat Teorileri*”. XII. Türk Tarih Kongresi, 12-16 Eylül 1994, Ankara.
- Safran, M. (2006). “*İnkılâp Tarihi Öğretimine Yaklaşım Sorunları*”, *Tarih Eğitimi Makale ve Bildiriler*, Gazi Kitabevi.
- Şanlı, M.(1992) “*İnkılâp Tarihi Dersinin Öğretimi ile İlgili Sorunlar*” *Ortaöğretim Kurumlarında İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Öğretimi ve Sorunları*, (Haz. Mahmut Âdem, Kasım Karakütük) Türk Eğitim Derneği Yayınları, Ankara.
- Şimşek, A. (2002). “*İnkılâp Tarihi Derslerinin Gerekçeli Tarihiçesi*”, *G.Ü. Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (1): 1-10.
- Şimşek, A.(2004). “*Atatürk’ün Mirasının Aktarılmasında Karşılan Problemler ve Çözüm Yolları Üzerine Bir Deneme*”, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 12 (2): 469-484.
- Toprak, Z.&Tanör B.& Berkday H. (1997). “*İnkılâp Tarihi Dersleri Nasıl Okutulmalı?* Sarmal Yayınları, İstanbul.
- Yıldırım, A. Şimşek, H. (2008). “*Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*” (6. Baskı), Seçkin Yayıncılık, Ankara.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

High school Revolution History course aims at introducing Kemalist system of thought to young people besides explaining the importance of the Republic founded and the revolutions introduced after the Turkish National Struggle. Having its roots in the “History of Revolutions” course taught in 1925, this course was provided under the name of “Turkish Revolution History and the Republic of Turkey Regime” after the 27th of May 1960, under the name of “The History of Turkish Revolution” in 1968, and under the name of “Turkish Revolution History” after 1980. It took the name of “Ataturk’s Principles and History of Revolution” in 1981 pursuant to the Law of Higher Education numbered 2547, and was called “The Republic of Turkey Revolution History and Kemalism” in 1982. It is covered in the eleventh grade of high school under the name of “The Republic of Turkey Revolution History and Kemalism”. The course titled “Ataturk’s Principles and History of Revolution” is obligatory at universities. Although a necessity to re-define the content and objective of the course has emerged from time to time (Şimşek, 2002), the goal of the course has not undergone a radical change in the historical process. However, in the last fifty years, considerable changes have occurred in the history education where mostly the transfer of culture was taken as basis before the World War II. At the present time, history courses provided in the developed western countries are designed to introduce thinking skills besides conveying the knowledge of past (Aslan, 2006:162). In this way, more importance is attached to improving students’ mental skills such as analytical thinking skills, critical thinking skills, and democratic thinking skills in the history courses where such historical thinking skills as chronological thinking, evidence-based thinking, historical empathy, and interpretation of evidences are featured. On the other hand, the revolution history course has continued to play the role of transferring values through “raising citizenship consciousness among students by teaching such elements as country, nation, flag, state, government, rights and responsibilities” (Demircioğlu, Tokdemir, 2008: 69).

Research Problem

What are the views of history teachers and pre-service history teachers concerning the problems encountered in teaching the “Ataturk’s Principles and History of Revolution” course and solution offers for such problems?

1. What are the views of history teachers concerning the problems encountered in teaching the “Revolution History” course and solution offers for such problems?

2. What are the views of pre-service history teachers concerning the problems encountered in teaching the “Revolution History” course and solution offers for such problems?
3. Are there any differences between the views of history teachers and the views of pre-service history teachers concerning the problems encountered in teaching the “Revolution History” course and solution offers for such problems?

Method

Survey model was employed in the study. Survey models aim at describing a current or past event as it is/was (Karasar, 2003: 77). These models try to describe the events, individuals or objects subject to research as they are and under their own conditions (Karasar, 2000: 77). The present study took into consideration the views of teachers and pre-service teachers in determining the problems encountered in teaching the “Ataturk’s Principles and History of Revolution” course and the solution offers concerning such problems.

Consisting of problems encountered in teaching the “Ataturk’s Principles and History of Revolution” course and solution offers for such problems, a survey was prepared after literature review, pre-questionnaire study, and taking the opinions of teachers and experts in order to determine the views of teachers and pre-service teachers. Unclear statements in the questionnaire items were corrected through a pilot study. 14 problems and 12 solution offers were determined based on the academic studies and the answers obtained through pilot study.

The problems included in the questionnaire were prepared in 4 main categories in parallel with the literature: the nature of history as a science & the image of the course, methodology and techniques, curriculum, and general education system. Data collection tool was a 5-point likert type questionnaire. The reliability (internal consistency) of the questionnaire was measured via Cronbach's Alpha test included in the SPSS package. Cronbach's Alpha was found to be 0.834, evidencing the reliability of the questionnaire.

The universe of the study consisted of Revolution History teachers working in the central district of Izmir province and the pre-service history teachers studying at Dokuz Eylul University Buca Faculty of Education. The sample of the study consisted of randomly selected 50 history teachers working in Izmir and 50 pre-service history teachers attending Dokuz Eylul University Buca Faculty of Education. The data obtained through the questionnaire and papers were analyzed and interpreted by means of SPSS. The answers given to questionnaire questions were evaluated in terms of frequency and percentage distributions, and demonstrated in tables.

Findings and Results

Three main findings were obtained through the analysis of data acquired from the questionnaire. 1) The problems determined by high school Revolution History teachers and pre-service history teachers to be encountered in the course, 2) the solution offers suggested by teachers and pre-service teachers for such problems, 3) differences between the views of teachers and pre-service teachers.

The problem perceived by teachers at the highest level was “Inadequacy of course hours ($x=4.36$)”, while the problem perceived by teachers at the lowest level was “The confusion created in the minds of students by historical concepts and the component of time in history ($x=3.51$).” The problem perceived by pre-service teachers at the highest level was “The perception of history as a boring course ($x=4.41$)”, while the problem perceived by pre-service teachers at the lowest level was “Intense curriculum ($x=3.39$)”.

The solution offer agreed with by teachers at the highest level was “A creative, investigative, and critical history education ($x=4.67$)”, while the solution offer agreed with by teachers at the lowest level was “Developing student-centered methods and techniques that regard individual differences instead of teacher-centered approaches ($x=4.20$)”. The solution offer agreed with by pre-service teachers at the highest level was “Making the history course attractive by means of special and interesting teaching methods and techniques ($x=4.64$)”, while the solution offer agreed with by pre-service teachers at the lowest level was, “Increasing the number of course hours for making it easier to cover the curriculum ($x=3.94$)”.

According to the analysis of the findings obtained from problem-related items, the most important problems in the eye of pre-service teachers are as follows: “it is a boring course”, “teachers do not know and implement history teaching methods and techniques”, and “there is a lack of sources, tools, and materials”. The most important problems in the eye of teachers are as follows: “the number of course hours is inadequate”, “there is a lack of sources, tools, and materials”, and “curriculum is intense”. The revision of results demonstrates that both teachers and pre-service teachers attribute problems to external factors (but not to themselves). While pre-service teachers mostly attribute problems to teachers, teachers think that problems arise from curriculum. Previous research on this subject shows that teachers consider curriculum problematic and want the intensity and content of curriculum to be revised (Dinç, 2004; Akdemir, 2006; Delen 2007).